

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora
Institutionen för svenska språket

2SVÄ2E Svenska, inklusive självständigt arbete, grundläggande nivå (ämneslärarexamen inriktning arbete i gymnasieskolan), 30 högskolepoäng

Swedish, including independent project, basic level (Master of arts in secondary education for upper secondary school), 30 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap
Svenska språket

Ämnesgrupp

Svenska/nordiska språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2016-08-23.
Reviderad 2025-06-19. Revidering av kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2025.

Förkunskaper

Svenska för ämneslärare 1-90 hp, UVK-kurs Vetenskapsteori och forskningsmetodik eller motsvarande, samt VFU 15 hp.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- identifiera och formulera problemställningar av relevans för vidare forskning och

för yrket som lärare i svenska,

- bedöma och förhålla sig kritiskt till olika teorier, metoder och vetenskapliga studier samt sätta dessa i relation till egen undersökning och yrket som lärare i svenska.

Delkurs 1 Språkämnet svenska: didaktik och forskningsperspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- beskriva ämnesdidaktikens forskningsområden och dess relevans för skolverksamheten,
- analysera hur skrivande, text, språk och utbildning samspelar,
- redogöra för hur den specifika ämnesdidaktiken speglar skolan och svenskämnet.

Delkurs 2a Betyg och bedömning i svenskämnet, 7,5 hp

Delkursen läses av studenter som tidigare genomfört kurserna 2SVÄ02 och 2SVÄ06.

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- använda lokala och nationella styrdokument och nationella prov som stöd i betygssättning i svenska,
- konstruera betygsgrundande uppgifter och betygskriterier till dessa för olika moment inom ämnet,
- sammanväga och vikta moment i förhållande till lokala och nationella styrdokument,
- resonera om betygssystemets nivåer i förhållande till kunskapsprogression och stoffurval.

Delkurs 2b Utomeuropeisk och postkolonial litteratur, 7,5 hp

Delkursen läses av studenter som tidigare genomfört kursen 2SVÄ08.

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- tillgodogöra sig och tolka utomeuropeisk och postkolonial litteratur utifrån relevant teori och terminologi,
- muntligt och skriftligt redogöra för gemensamma och särskiljande drag i litteraturer från olika delar av världen,
- uppvisa väsentligt fördjupad förmåga till kritiskt-analytiskt tänkande,
- med förankring i ämnesdidaktisk teori och forskning, diskutera frågor om varför och hur utomeuropeiska och postkoloniala litterära texter kan göras tillgängliga och angelägna för olika elevgrupper i såväl mer som mindre kulturellt heterogena klassrum.

Delkurs 3 Självständigt arbete i svenska, grundnivå, 15 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- uppvisa en vetenskapsteoretisk medvetenhet gällande relationen teoretiska perspektiv i arbetet, metodval, analys och resultat-, respektive metoddiskussion,
- uppvisa förtrogenhet med relevanta vetenskapliga, ämnesdidaktiska, samhällsliga och etiska aspekter i det självständiga arbetet,
- presentera välgrundade slutsatser med uppvisad relevans för yrkesprofessionen,
- producera ett självständigt arbete som är väldisponerat och funktionellt med avseende på språk och form,
- försvara sitt självständiga arbete med sakliga och relevanta argument,
- konstruktivt och kritiskt granska annat motsvarande självständigt arbete samt kommunicera såväl dess förtjänster som dess brister.

Innehåll

Professionsbas och professionell progression

Den studerande utvecklar i denna kurs fördjupad förståelse för yrkesverksamheten. Tidigare studier i utbildningsvetenskaplig kärna och verksamhetsförlagd utbildning binds på ett naturligt sätt ihop med ämnes- och ämnesdidaktiska studier. Därigenom förbereds studenten i att bidra till utvecklingen av yrkesverksamhetens värdegrund, genom ett inkluderande förhållningssätt och uppvisad medvetenhet om jämställdhets- och jämlikhetsaspekter och mänskliga rättigheter.

Vetenskapligt förhållningssätt och progression

Det självständiga arbetet ger den studerande möjlighet att utifrån utbildningens olika delar, ämnesstudier i två ämnen, verksamhetsförlagd utbildning och utbildningsvetenskaplig kärna producera vetenskap. Den studerande identifierar ett problemområde med relevans för lärarprofessionen. Utifrån kritisk granskning av tidigare forskning väljer och tillämpar den studerande teorier och metoder, med beaktande av forskningsetiska principer. Den studerande analyserar och värderar egen empiri och diskuterar trovärdighet i tolkningar och slutsatser. I kursen vidareutvecklas den blivande ämneslärarens vetenskapliga förhållningssätt, i relation till såväl ämnesdjup som profession, och ger beredskap för vetenskapliga samtal i yrkeslivet.

Deltagande i seminarier är obligatoriskt.

Delkurs 1 Språkämnet svenska: didaktik och forskningsperspektiv, 7,5 hp

Delkursen behandlar skolskrivandet och skrivforskningen ur ett nordiskt forskningsperspektiv. Undervisningsformer för skrivutveckling och responsgivning, skrivundervisning och didaktiska teorier om skrivandet i skolan problematiseras. Genom att studera didaktiska avhandlingar fördjupas och problematiseras kunskapen och ger studenten en aktuell forskningsanknytning till yrkespraktiken.

Delkurs 2a Betyg och bedömning i svenskämnet, 7,5 hp

Delkursen syftar till att ge teoretiska och praktiska kunskaper om betyg och bedömning inom svenskämnet. Styrdokument och nationella prov i svenska relateras till svenskämnets historiska bakgrund och fördjupad diskussion av lärares olika ämneskonceptioner. De didaktiska konsekvenserna av betygssättning och bedömning diskuteras.

Delkurs 2b Utomeuropeisk och postkolonial litteratur, 7,5 hp

Delkursen ger en överblick över litterära särdrag och former samt centrala teman och motiv främst i afrikansk, karibisk och latinamerikansk litteratur från 1900-talet och framåt. De litteraturhistoriska sammanhangen belyses, vilket innebär att kursen även berör ett smärre antal äldre kanoniserade texter. I kursen studeras hur litteraturen har behandlats och påverkats av frågor knuta till kolonialism och globalisering. Parallellt med undervisningen löper ett seminarium med fördjupade ämnesdidaktiska reflektioner och diskussioner om hur man genom den utomeuropeiska och postkoloniala litteraturen kan främja och utveckla elevers kritiska perspektiv på såväl den egna som främmande kulturer.

Delkurs 3 Självständigt arbete i svenska, grundnivå, 15 hp

Den studerande skriver i samråd med handledaren en självständigt författad uppsats i svenska med didaktisk inriktning. Det självständiga arbetet är ett forskningsorienterat arbete som ska ha tydlig koppling till lärarprofessionen och knyta an till de vetenskapliga teorier och begrepp den studerande blivit förtrogen med under sin utbildning. Det ska ge den studerande tillfälle att ställa vetenskapligt relevanta frågor inom svenska med didaktisk inriktning.

Deltagande i seminarier är obligatoriskt.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, gruppdiskussioner och enskild handledning.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

Delkurs 1, 2a och 2b examineras genom skriftliga prov och genom muntliga redovisningar i seminarier.

Delkurs 3 examineras genom att den studerande lägger fram en slutgiltig version av sitt självständiga arbete vid ett slutseminarium samt opponerar på annan students arbete.

För väl godkänt betyg på hela kursen krävs att delkurs 3 är väl godkänd.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet. I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs under kursen eller i nära anslutning till kursens avslutning. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle ska senast vid kursstart informeras om föregående kursvärderingsresultat och genomförda förändringar i kursen.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1 Språkämnet svenska: didaktik och forskningsperspektiv 7,5 hp

Ask, Sofia. 2005. *Tillgång till framgång: lärare och studenter om studieövergången till högre utbildning*. Lic. avhandling. Växjö university Press. 142 s.

Ask, Sofia. 2012. *Språkämnet svenska: ämnesdidaktik för svensklärare*. Studentlitteratur. 129 s. ISBN 978-91-44-05936-5

Ivanic, Roz. 2004. "Discourses of writing and learning to write". I *Language and education*, vol. 18, no. 3. s. 220-245. 26 s.

Därtill läses vetenskapliga artiklar och avhandlingar enligt instruktioner från undervisande lärare. Ca 1500 s.

Delkurs 2a Betyg och bedömning i svenskämnet, 7,5 hp

Ask, Sofia. 2012. *Språkämnet svenska: ämnesdidaktik för svensklärare*. Studentlitteratur. 129 s. ISBN 978-91-44-05936-5

Fjellström, Roger. 2002. "Betygsättandets etik". I *Att bedöma eller döma: tio artiklar om bedömning och betygssättning*, Skolverket. Elektronisk resurs. ISBN 91-89314-89-1

Långström, Sture & Viklund Ulf. 2006. *Praktisk lärarkunskap*. Studentlitteratur. 268 s. ISBN 91-44-03667-1

Skolverket. 2012. *Bedömning och betygssättning i gymnasieskolan*. Skolverkets allmänna råd. 45 s. Elektronisk resurs. ISBN 978-91-87115-74-5

Skolverket. 2011. *Kunskapsbedömning i skolan – praxis, begrepp, problem och möjligheter*. 73 s. Elektronisk resurs. ISBN 9789186529543

Skolverket. 2011. *Planering och genomförande av undervisningen – för grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan*. 44 s. Elektronisk resurs. ISBN 978-91-86529-60-4

Skolverket. 2013. *Sambedömning i skolan – exempel och forskning*. 36 s. Elektronisk resurs. ISBN 9789175590790

Skolverket. 2013. *Utvecklingssamtalet och den skriftliga individuella utvecklingsplanen*. 21 s. Elektronisk resurs. ISBN 9789187115363

Sundin, Maria. 2010. *Klarspråk i skriftliga omdömen*. SKL Kommentus. 103 s. ISBN 978-91-7345-229-8

Thavenius, Jan (red.). 1999. *Svenskämnets historia*. Studentlitteratur. 165 s. ISBN 91-44-00955-0

Delkurs 2b Utomeuropeisk och postkolonial litteratur, 7,5 hp

Texter som markerats med (*) finns tillgängliga i kursrummet på nätet.

Facklitteratur

*Bhabra, K. Gurinder. 2007 (eller senare). "Introduction. Postcolonialism, Sociology, and the Politics of Knowledge Production". I *Rethinking Modernity. Postcolonialism and the sociological imagination*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. s. 1-10 (10 s.)

Fanon, Frantz. 1995 [1953]. "Den svarta människans upplevelsevärld". I *Svart hud, vita masker*. Göteborg: Daidalos. s. 107–132 (25 s.)

*Fiedler, M (2008). "Teaching and learning about the world in the classroom: Development education in culturally diverse settings", *Policy & Practice: A Development Education Review*, Vol. 7, Autumn, s. 5–17 (12 s.)
<http://www.developmenteducationreview.com/issue7-focus1>

*Helgesson, Stefan. 1996. "Att skriva sig bortom imperiet". I *Litteratur i södra Afrika*. Hillevi Nilsson (red.), Afrikagruppernas årskrönika, s. 24–53 (30 s.)

*Kullberg, Christina. 2011. "Textens fönster mot världen. Om översättning och fotnoter hos Maryse Condé och Patrick Chamoiseau". I *Litteratur i gränzonen. Transnationella litteraturer i översättning ur ett nordiskt perspektiv*. Elisabeth Bladh och Christina Kullberg (red.), Falun: Högskolan Dalarna, s. 53–63 (11 s.) ISBN: 9789185941322

Mohanty, Chandra Talpade. 2012. "Med västerländska ögon: Avkolonisering, antikapitalistisk kritik och feministiska åtaganden". I *Postkolonial feminism 2*. red. Paulina de los Reyes. Hägersten: Tankekraft förlag. s. 295-332 (37 s.)

*Ngugi wa Thiong'o. 1986 (eller senare): "The Language of African Literature". I

Decolonising the mind: the politics of language in African literature. London: Currey. Ca 10 s.

*Olsson, Annika. 2011. "Fångad av orden och nationen. Metodologisk nationalism och förmågan att tänka frånvarande ting". I *Litteratur i gränsszonen. Transnationella litteraturer i översättning ur ett nordiskt perspektiv.* Elisabeth Bladh och Christina Kullberg (red.), Falun: Högskolan Dalarna, s. 14–23 (9 s.) ISBN: 9789185941322

Petersson, Margareta (red.) 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia.* Lund: Studentlitteratur (i urval). ISBN: 9789144055879

*Rushdie, Salman. 1982. "Empire writes back with a vengeance". I *The Times*, 3 juli 1982. 8 s.

Tenngart, Paul. 2008. "Postkolonialism". I *Litteraturteori.* Lund: Gleerups, s. 131–152 (22 sid). ISBN: 9789140664082

Willinsky, John. 1998 (eller senare). "Where is here?". I *Learning to Divide the World. Education at Empire's End.* Minneapolis: University of Minneapolis. s. 1-20 (20 s.)

Därtill tillkommer teoretiska texter som tillhandahålls av läraren, ca 100 s.

Skönlitteratur

Achebe, Chinua. 2007. *Allt går sönder.* Tranan. Ca 300 s.

*Adonis. Några dikter i urval.

Boehmer, Elleke. 2005. "Metropolitans and Mimics". I *Colonial & Postcolonial Literature.* Oxford: Oxford University Press. s. 132-171 (39 s.)

Borges, JorgeLuis. "Biblioteket i Babel"; "Pierre Menard, författare till Don Quijote" I *Fiktioner.* Bonnier. Ca 25 s.

Buarque, Chico. 2007. *Budapest.* Tranan. Ca 120 s.

*Dikter i urval från Kina, Japan och Indien i *LK 16, Orientalisk diktning.* ca 30 s.

*Hafez. 2007. Några dikter i urval.

*Koranen utdrag i *LK 16, Orientalisk diktning.*

*Lahiri, Jumpa. 2001. Novell

*Marquez, Gabriel Garcia. Novell

*Oe, Kenzaburo. Utdrag ur *Mardrömmen.*

*Qingzhao, Li. Dikter i urval

*Rushdie, Salman. Novell ur *Öst, väst: berättelser*

Tadjo, Véronique. 2008. *Drottning Pokou.* Leopard. 92 s.

Ngugi wa Thiong'o. 2015. *Upp genom mörkret.* Stockholm: Modernista. 150 s.

Tusen och en natt (ramberättelsen och berättelsen om Alladin)

*Un, Ko. Dikter i urval

*Walcott, Derek. Dikter i urval

*Xingjian, Gao. Novell

Referenslitteratur

*Banks J.A. & Banks C.A. 2007 (eller senare). *Multicultural Education. Issues and Perspectives*. New York: Wiley.

*Posti, Pii. 2014. ”Språket som souvenir och revansch”. *Karavan* (3), s. 64–70.

Världslitteratur.se: webbsörens med litteraturhistoriska översikter och författarbiografier: www.varldslitteratur.se

Delkurs 3 Självständigt arbete i svenska, grundnivå, 15 hp

Johansson, Bo & Svedner, Per Olov. 2010. *Examensarbetet i lärarutbildningen*. 5. uppl. Kunskapsföretaget. 105 s. ISBN: 91-89040-74-0

Lagerholm, Per. 2010. *Språkvetenskapliga uppsatser*. 2. uppl. Studentlitteratur. 158 s. ISBN: 978-91-44-05645-6

Refero – antiplagieringsguiden. Elektronisk resurs. www.bi.hik.se/Refero/1intro.php

Stensmo, Christer. 2002. *Vetenskapsteori och metod för lärare: en introduktion*. 1. uppl. Kunskapsföretaget. 136 s. ISBN:91-89040-44-9

Svenska skrivregler utgivna av Svenska språknämnden. 2008. Liber. 216 s. ISBN:91-47-04974-X

Övrig litteratur tillkommer i samråd med handledare.